

ΑΚΛΙΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Οι προθέσεις

Εκτός από τις γνωστές σου προθέσεις (με, σε, για, ως προς, από, μετά, κατά, παρά, δίχως, χωρίς, ίσαμε) υπάρχουν και κάποιες άλλες που μας έρχονται από τα αρχαία χρόνια και τις χρησιμοποιούμε ακόμα είτε ως πρώτα συνθετικά λέξεων είτε σε μερικές

στερεότυπες φράσεις.

Μερικές από αυτές είναι:

ανά

Σύνθετες: αναβάλλω, ανακαλύπτω, ανακαλώ,

Φράση: **ανά τακτά χρονικά διαστήματα**

π.χ. Πρέπει να κάνεις εξετάσεις **ανά τακτά χρονικά διαστήματα**.

κατά

Σύνθετες: καταλαβαίνω, καταναγκάζω,

Φράση: **κατά κόρον** (= σε υπερβολική ποσότητα)

π.χ. Έφαγα **κατά κόρον**

δια

Σύνθετες: διαλέγω, διαισθάνομαι,.....

Φράση: **δια πυρός και σιδήρου** (= μέσα από κινδύνους και ταλαιπωρίες)

π.χ. Αυτός ο άνθρωπος πέρασε **δια πυρός και σιδήρου** μέχρι να τα καταφέρει.

εις (=σε)

Σύνθετες: εισβάλλω, εισπράττω,.....

Φράση: **εις υγείαν**

εκ, εξ(=από)

Σύνθετες: εκφράζω, εκβάλλω, εξαρτώμαι,.....

Φράσεις: **εκ προθέσεως** (= από πρόθεση), **εξ ορισμού** (= από τον ορισμό)

π.χ. Το έκανε **εκ προθέσεως**.

Εξ ορισμού τα επίθετα έχουν τρία γένη.

εν (=μέσα σε)

Σύνθετες: εντάσσω, εμφυτεύω, έγκαιρος,.....

Φράση: **εν καιρώ** (σε εύλογο χρονικό διάστημα)

π.χ. Το πρόβλημα θα λυθεί **εν καιρώ**.

επί (=πάνω σε)

Σύνθετες: **επιβάλλω, επιτίθεμαι,**

Φράση: **επί τόπου** (στον τόπο)

π.χ. *Η αστυνομία βρέθηκε αμέσως **επί τόπου**.*

περί

Σύνθετες: **περιβάλλον, περισώνω, περιστοιχίζω,.....**

Φράση: **περί ανέμων και υδάτων**

π.χ. *Μιλήσαμε **περί ανέμων και υδάτων** (=για γενικά θέματα)*

υπό (=κάτω από)

Σύνθετες: **υπόγειο, υπόσχεση,**

Φράση: **υπό τον όρο** (= με τον όρο)

π.χ. *Δέχομαι, **υπό τον όρο** ότι και εσύ θα κάνεις το ίδιο.*

Άσκηση 1